

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ത്രിംശഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമേണ പരുഷമുക്തസ്യ ഖരസ്യ തം പ്രതി
പരുഷോക്തിസ്തദുപരി ഖരേണ ശാലേന പ്രഹാരശ്ച തം ശാലം
ചരിത്യാ ശ്രീരാമേണ ഖരസ്യ വധോ ദേവൈർമുനിഭിശ്ച ശ്രീരാമസ്യ
സ്തുവനം

ഭിത്യാ തു താം ഗദാം ബാണൈ
രാഘവോ ധർമവത്സലഃ |
സൂയമാന ഇദം വാക്യം
സംരബ്ധിദമബ്രവീത് || 3.30.1 ||

ഏതത് തേ ബലസർവസ്യം
ദർശിതം രാക്ഷസാധമ |
ശക്തിഹീനതരോ മത്തോ
വ്യഥാ ത്വമുപഗർജ്ജസി || 3.30.2 ||

ഏഷാ ബാണവിനിർഭിന്നാ
ഗദാ ഭൂമിതലം ഗതാ |
അഭിധാനപ്രഗൽഭസ്യ
തവ പ്രത്യയഘാതിനീ || 3.30.3 ||

യത് ത്യയോക്തം വിനഷ്ടാനാ -
മിദമശ്രുപ്രമാർജ്ജനം |

രാക്ഷസാനാം കരോമീതി
മിഥ്യാ തദപി തേ വചഃ ||3.30.4 ||

നീചസ്യ ക്ഷുദ്രശീലസ്യ
മിഥ്യാവൃത്തസ്യ രക്ഷസഃ |
പ്രാണാനപഹരിഷ്യാമി
ഗരുന്മാനമൃതം യഥാ ||3.30.5 ||

അദ്യ തേ ദിനകംഠസ്യ
ഘേനബുദ്ബുദഭൂഷിതം |
വിദാരിതസ്യ മദ്ബാണൈ -
ർമഹീ പാസ്യതി ശോണിതം ||3.30.6 ||

പാംസുരുഷിതസർവാംഗഃ
സ്രസ്തൻയസ്തുഭുജുദ്യയഃ |
സ്വപ്സ്യസേ ഗാം സമാശ്രിഷ്യ
ദുർലഭാം പ്രമദാമിവ ||3.30.7 ||

പ്രവൃദ്ധനിദ്രേ ശയിതേ
ത്യയി രാക്ഷസപാംസനേ |
ദവിഷ്യന്തി ശരൺയാനാം
ശരൺയാ ദണ്ഡകാ ഇമേ ||3.30.8 ||

ജനസ്ഥാനേ ഹതസ്ഥാനേ
തവ രാക്ഷസ മച്ഛരൈഃ |
നിർഭയാ വിചരിഷ്യന്തി
സർവതോ മൂനയോ വനേ ||3.30.9 ||

അദ്യ വിപ്രസരിഷ്യന്തി
രാക്ഷസ്യോ ഹതബാസവാഃ |

ബാഷ്പാർദ്രവദനാ ദീനാ
ദയാദൻയദയാവഹാഃ || 3.30.10 ||

അദ്യ ശോകരസജ്ഞാസ്താ
ദവിഷ്യന്തി നിരർഥികാഃ |
അനുരൂപകുലാഃ പത്ന്യാ
യാസാം ത്വം പതിരീദൃശഃ || 3.30.11 ||

നൃശംസശീല ക്ഷുദ്രാത്മൻ
നിത്യം ബ്രാഹ്മണകണ്ടക |
ത്വക്യതേ ശങ്കിതൈരഗൗ
മുനിഭിഃ പാത്യതേ ഹവിഃ || 3.30.12 ||

തമേവമഭിസംരബ്ധം
ബ്രുവാണം രാഘവം വനേ |
ഖരോ നിർഭർത്സയാമാസ
രോഷാത് ഖരതരസ്വരഃ || 3.30.13 ||

ദൃശ്യം ഖൽവവലിപ്ലോന്വി
ദയേഷ്യപി ച നിർഭയഃ |
വാച്യാവാച്യം തതോ ഹി ത്വം
മൃത്യോർവശ്യോ ന ബുധ്യസേ || 3.30.14 ||

കാലപാശപരിക്ഷിപ്താ
ദവന്തി പുരുഷാ ഹി യേ |
കാർയാകാർയം ന ജാനന്തി
തേ നിരസ്തേഷഡിന്ദ്രിയാഃ || 3.30.15 ||

ഏവമുക്ത്യാ തതോ രാമം
സംരൂധ്യ ഭൃകുടിം തതഃ |

സ ദദർശ മഹാസാല -
മവിദ്വരേ നിശാചരഃ ||3.30.16 ||

രണേ പ്രഹരണസ്യാർഥേ
സർവതോ ഹൃവലോകയൻ |
സ തമുത്പാടയാമാസ
സന്ദൃശദശനച്ഛദം ||3.30.17 ||

തം സമുത്ക്ഷിപ്യ ബാഹുദ്യാം
വിനർദിത്യാ മഹാബലഃ |
രാമമുദ്ദിശ്യ ചിക്ഷേപ
ഹതസ്ത്വമിതി ചാബ്രവീത് ||3.30.18 ||

തമാപതന്തം ബാണൗഘൈ -
ശൂരിത്യാ രാമഃ പ്രതാപവാൻ |
രോഷമാഹാരയത് തീവ്രം
നിഹന്തും സമരേ ഖരം ||3.30.19 ||

ജാതസ്വേദസ്തതോ രാമോ
രോഷരക്താന്തലോചനഃ |
നിർബിഭേദ സഹസ്രേണ
ബാണാനാം സമരേ ഖരം ||3.30.20 ||

തസ്യ ബാണാന്തരാദ് രക്തം
ബഹു സുസ്രാവ ഘേനിലം |
ഗിരേഃ പ്രസ്രവണസ്യേവ
ധാരാണാം ച പരിസ്രവഃ ||3.30.21 ||

വികലഃ സ കൃതോ ബാണൈഃ
ഖരോ രാമേണ സംയുഗേ |

മത്തോ രുധിരഗന്ധന
തമേവാദ്യദ്രവദ് ദ്രുതം || 3.30.22 ||

തമാപതന്തം സക്രൂദ്ധം
കൃതാസ്ത്രോ രുധിരാപ്സുതം |
അപാസർപദ് ദ്വിത്രിപദം
കിഞ്ചിത്തൃരിതവിക്രമഃ || 3.30.23 ||

തതഃ പാവകസങ്കാശം
വധായ സമരേ ശരം |
ഖരസ്യ രാമോ ജഗ്രാഹ
ബ്രഹ്മദണ്ഡമിവാപരം || 3.30.24 ||

സ തദ് ദത്തം മഘവതാ
സുരരാജേന ധീമതാ |
സന്ദധേ ച സ ധർമാത്മാ
മുമോച ച ഖരം പ്രതി || 3.30.25 ||

സ വിമുക്തോ മഹാബാണോ
നിർഘാതസമനിഃസ്വനഃ |
രാമേണ ധനുരായമ്യ
ഖരസ്യോരസി ചാപതത് || 3.30.26 ||

സ പപാത ഖരോ ഭൂമൗ
ദഹ്യമാനഃ ശരാഗ്നിനാ |
രുദ്രേണേവ വിനിർദഗ്ധഃ
ശ്വേതാരൺയേ യമാന്ധകഃ || 3.30.27 ||

സ വ്യത്ര ഇവ വജ്രേണ
ഘേനേന നമുചിര്യമാ |

ബലോ വേന്ദ്രാശനിഹതോ
നിപപാത ഹതഃ ഖരഃ ||3.30.28 ||

ഏതസ്മിന്നന്തരേ ദേവാ -
ശ്ചാരണൈഃ സഹ സംഗതാഃ |
ദുന്ദുഭീശ്ചാഭിനിച്ഛന്തഃ
പുഷ്പവർഷം സമന്തതഃ ||3.30.29 ||

രാമസ്യോപരി സംഹൃഷ്ടോ
വവർഷുർവിസ്മിതാസ്തുദാ |
അർധാധികമുഹൂർത്തേന
രാമേണ നിശിതൈഃ ശരൈഃ ||3.30.30 ||

ചതുർദശ സഹസ്രാണി
രക്ഷസാം കാമരൂപിണാം |
ഖരദുഷണമുഖ്യാനാം
നിഹതാനി മഹാമൃധേ ||3.30.31 ||

അഹോ ബത മഹത്കർമ
രാമസ്യ വിദിതാത്മനഃ |
അഹോ വീര്യമഹോ ദാർഢ്യം
വിഷ്ണോരിവ ഹി ദൃശ്യതേ ||3.30.32 ||

ഇത്യേവമുക്ത്യാ തേ സർവേ
യയുർദേവാ യഥാഗതം |
തതോ രാജർഷയഃ സർവേ
സംഗതാഃ പരമർഷയഃ ||3.30.33 ||

സഭാജ്യ മുദിതാ രാമം
സാഗസ്ത്യാ ഇദമബ്രുവൻ |

ഏതദർഥം മഹാതേജാ
മഹേന്ദ്രഃ പാകശാസനഃ ||3.30.34 ||

ശരഭംഗാശ്രമം പുൺയ -
മാജഗാമ പുരന്ദരഃ |
ആനീതസ്ത്വമിമം ദേശ -
മുപായേന മഹർഷിഭിഃ ||3.30.35 ||

ഏഷാം വധാർഥം ശത്രുണാം
രക്ഷസാം പാപകർമണാം |
തദിദം നഃ കൃതം കാർയം
ത്വയാ ദശരഥാത്മജ ||3.30.36 ||

സ്വധർമം പ്രചരിഷ്യന്തി
ദണ്ഡകേഷു മഹർഷയഃ |
ഏതസ്മിന്നന്തരേ വീരോ
ലക്ഷ്മണഃ സഹ സീതയാ ||3.30.37 ||

ഗിരിദുർഗാദ് വിനിശ്ക്ലമ്യ
സംവിവേശാശ്രമേ സുഖീ |
തതോ രാമസ്തു വിജയീ
പൂജ്യമാനോ മഹർഷിഭിഃ ||3.30.38 ||

പ്രവിവേശാശ്രമം വീരോ
ലക്ഷ്മണേനാഭിപൂജിതഃ |
തം ദൃഷ്ട്വാ ശത്രുഹന്താരം
മഹർഷിണാം സുഖാവഹം ||3.30.39 ||

ബഭൂവ ഹൃഷ്ടാ വൈദേഹീ
ദർതാരം പരിഷസ്യജേ |

മുദാ പരമയാ യുക്താ

ദൃഷ്ട്യാ രക്ഷോഗണാൻ ഹതാൻ |

രാമം ചൈവാവ്യയം ദൃഷ്ട്യാ

തുതോഷ ജനകാത്മജാ ||3.30.40 ||

തതസ്തു തം രാക്ഷസസംഘമർദനം

സമ്പൂജ്യമാനം മുദിതൈർമഹാത്മഭിഃ |

പുനഃ പരിഷ്വജ്യ മുദാൻവിതാനനാ

ബഭൂവ ഹൃഷ്ടാ ജനകാത്മജാ തദാ ||3.30.41 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാണഡേ ത്രിംശഃ സർഗഃ ||